

Collegial-Tidende for Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 8. Den 19 Februar 1803.

Trykt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schults.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Instruiraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Forgivning.

Under 11 d. M. er, igjennem det danske Cancellie, udsærdiget en Placat, som indeholder Regler for den Kjøbenhavnske borgerlig-militaire Indretning. Dens Indhold er følgende:

Alt, da Hs. Majestat, ved at prøve de Grundsætninger, efter hvilke den borgerlige militaire Indretning i Kjøbenhavn fra de ældste Tider har været ordnet, og at overveie de Midler, ved hvilke samme hidindtil er bleven understøttet, har befundet, at hine behøve Forandring, og at disse ikke længere kunne være tilstrækkelige til at opnaae Borgervæbningens sande Viemed: saa finder Allerhøiøstsamme det nødvendigt, at foreskrive efterfølgende

følgende Regler for den kjøbenhavnske Borger. Vilises mere hensigtsmæssige Indretning.

§ 1. Deeltagelse i borgerlig militaire Forretninger skal herester, i Almindelighed, paaligge enhver tjenstdygtig Mand blandt Stadens civile Indvaanere, som en personlig Pligt; men Udgiften til Borgervæbnningens Indretning og Vedligeholdelse bør, som en reel Tyngde, lignedes paa de faste Eiendomme i Staden, efter disses indbyrdes Forhold.

§ 2. Det kjøbenhavnske borgerlige Militaire ordnes til 2 Hoved-Afdelinger, den første, bestaaende af de egentlige Borgere, samt dem, der paa Grund af noget, almindeligt eller særdeles, Privilegium, drive borgerlig Næring, og den anden, under hvilken Stadens øvrige Indvaanere af Borgerklassen henhøre.

§ 3. Enhver Borger eller anden Indvaaner af borgerlig Stand, imellem 20 og 50 Aar, der ikke formedelsk Svaghed eller Legems Bræk findes uskikket til at bære Vaaben, ei heller ved sin Stilling som Embedsmand, eller andre ham anbetroede Forretninger, afholdes fra, som borgerlig Militair, personligen at bidrage til Stadens Forsvar, skal være pligtig at tiltræde den af forommældte 2 Hoved-Afdelinger, til hvilken han, efter sin Stand eller Næringsvei, henhører.

§ 4. Fra denne Pligts Opfyldelse skulle de alene være fritagne, som enten ved nogen almindelig eller særdeles

deles Bevilling ere tilstaaede Frihed for Byens personelle Tyngder, eller og, af saadanne Aarsager, hvilke Cancelliet maatte ansee grundede i Loven og Anordningerne, eller i Medhold af disse finder antagelige, billigen bør forstaaes. Men, ligesom Hs. Majestæt har bemyn- diget foromnaeldte Collegium til, efter Omstændighederne, at meddele saadanne Fritagelser: saa vil Allerhøiøstsa- me og, at de Vedkommende, som derved befries for en- dem ellers paaliggende Pligt, skulle, til Borgervæbnin- gens Vedligeholdelse, erlægge fra 20 til 100 Rdlr., efter Cancelliets nærmere Bestemmelse.

§ 5. Den første Afdelings Hovedpligt er: at bidrage til at vedligeholde Sikkerhed og god Skik og Orden inden Stadens Volde; men den anden Afde- ling paaligger det egentligen, i Forbindelse med den før- ste, og under Borger-Officerernes Ansørsel, at afværge fjendelig Overlast, naar Staden eller dens Forstæder an- gribes.

§ 6. Begge fornævnte Afdelinger skulle udgøre eet samlet Corps af Fodfolk, og alt Stadens værne- pligtige Mandskab bør, i Overeensstemmelse hermed, for- deles saaledes, at et forholdsmaessigt Antal deraf indlem- mes ethvert af Stads-Compagnierne.

§ 7. Den første Afdeling forsynes af vedkommende Foresatte med Geværer af eens Callbre og med øvrige Armatursorter af eens Model. Geværerne anskaffes for
dem

den herefter oprettende borgerlig Militaire Fonds Regning, og den øvrige Armatur paa hver Borgers egen Bekostning, for en bestemt og offentlig bekjendtgjørende Priis.

§ 8. Naar Omstændighederne maatte fordre den anden Afdelings Bevæbning, vil Hs. Majestæt til Denne lade udlevere de fornødne Geværer og Armatursorter fra Arsenalerne.

§ 9. Samtlige under første Afdeling henhørende Personer have at anskaffe sig den, for det kjøbenhavnske borgerlige Militaire til Brug i Tjenesten, approberede Uniform. De nye Borgere paalægges det at være forsynede med samme og med dertil hørende Armatur (saaavidt denne af dem selv bør tilveiebringes) forinden de stedes til at aflægge Borgereed. Hvorimod de, som allerede have vundet Borgerskab, forend denne Anordnings Bekjendtgjørelse, tilstaaes en Frist af 2 Aar, inden hvilken de skulle være pligtige at anskaffe sig denne befalede Uniform og Armatur.

§ 10. Enhver, som efter foregaaende § er pligtig at møde i Uniform, naar han af sine Foresatte beordres til borgerlig militaire Forretninger, ansees med Mulkt, som udeblivende, saafremt han ved samme indfinder sig i anden Dragt.

§ 11. Paa det at enhver Borger kan gives Leilighed til, uden sin Bekostning, at erhverve den Øvelse
i Baa-

i Vaabens rette Brug, og det Bekjendtskab med militaire Evolutioner, som for ham maatte være nødvendige, vil Hs. Majestæt, at en Exerceerskole for de borgerlige Militaire skal indrettes, og at aarlige Vaabenøvelser for samme skulle anstilles.

§ 12. Exerceerskolen er enhver, som attraaer at drive borgerlig Næring, pligtig at besøge 1 eller 2 Timer daglig i 8 eller 14 Dage, og at forskaffe sig et Beviis fra samme, at han har gennemgaaet de første Elementer af Exerceringen, forinden han vinder Borgerkab, eller begynder det ham tilladte Næringsbrug; i dette Hiemad skal bemældte Skole forsynes med et passende Antal Under-Exerceermestere, hvilke dagligen, paa visse bestemte Tider, deri skulle være tilstede, for at kunne, under en Exerceer-Inspecteurs og de vedkommende Foresattes jævnlige Tilsyn, meddele Begyndere den for disse fornødne Underviisning.

§ 13. For dem, der allerede have erhvervet saadanne Kundskaber, paabydes de aarlige Vaabenøvelser, til hvilke nogle Timer daglig i Juli, August og September Maaneder blive at anvende saaledes, at ethvert Compagnie een Gang om Ugen deeltager i samme. Disse Vaabenøvelser, som blive at foretage deels i Byen og deels paa Marken, indrettes efter et for en borgerlig Milice affattet Exerceer-Reglement; og deres Formaal bør alene være, at bibringe de Vedkommende en passende

fende Færdighed i Geværets Brug, og at gjøre dem bekendte med rigtig Marsch, og med de sædvanligste militaire Bendinger og Svingninger.

§ 14. Den Borgervagt, som hidindtil har fundet Sted om Natten, skal for Fremtiden ophøre; hvorimod en saadan Indretning bliver at træffe, at det fornødne Antal Borgere stedse kan være rede til at møde ved opkommende Ildsvaade eller i andre Tilfælde, for at bidrage til Ordens og Sikkerheds Bedligholdelse.

§ 15. Borgermilicen inddeles, som hidindtil, i 3 Divisioner og 12 Compagnier. Men derhos vil Hs. Majestæt, med Hensyn til de nu værende Compagniers Størrelse, end videre have anordnet, at hvert af disse skal afdeles i 2 Sectioner.

§ 16. Ethvert Borger-Compagnie bestyres efter denne Inddeling af 1 Capitain, som Chef, 2 Stabs-Capitainer, 2 Premier-Lieutenanter, 2 Second-Lieutenanter og 2 Fændrikker. Derved ansættes tillige 2 Commandeer-Sergeanter, 10 Sergeanter, 10 Corporaler og 3 Tambourer. Een af Tambourerne oplæres derhos til undertiden at assistere som Piber.

§ 17. Stabs-Officererne ved det Kjøbenhavnske borgerlige Militaire fratræde deres forhen havde Compagnier, saasnart de til saadanne høiere Charger og dermed forbundne Lønninger vorde forfremmede; hvilken Regel ogsaa i Henseende til de nu værende Divisions-

Mar

Majorer bliver at tage til Følge, naar disse tiltræde Gage.

§ 18. Enhver af Divisions-Majorerne assisteres i deres Forretninger af en efter deres Forslag udnævnt Adjutant.

§ 19. Ved det borgerlige militaire Corps vil Hs. Majestæt herefter beskatte følgende nye Embedsmand, hvilke af Stadshauptmanden bringes i Forslag, nemlig: en Regnskabsfører, hvis Pligter blive de samme som en Regimentsquartiermesters; en Auditeur, hvem det tillige paaligger at besørge Corpsets Correspondence, og at overtage Mynsterkriverens Forretninger, og en Exerceer-Inspecteur.

§ 20. Af Stadshauptmandskabet antages derhøjs 6 Under-Exerceermestere, 1 Commandoskriver, 1 Regiments-Tambour, og de flere Tambourer, som efter denne Anordning blive at ansætte, saavel som 12 Fane-Pøster, af hvilke sidste Ordonants-Tjenesten hos Corpsets Chef tillige skiftevis bliver at besørge.

§ 21. Stadshauptmanden vil Hs. Majestæt fremdeles, af den kongelige Kasse, tillægge den for ham bestemte eller bestemmende Gage. For Premier-Majoren, de 3 Divisions-Majorer, Compagnie-Cheferne og de 12 ældste Stabs-Capitainer, saavelsom for Corpsets Regnskabsfører, Auditeur og Exerceer-Inspecteur, samt for Under-Exerceermesterne, Regiments-Tambouren,
Com.

Commandosfriveren, Compagnie-Tambourerne og de 12 Fane-Poster, har Hs. Majestæt ved Resolution fastsat de til enhveres Forretninger passende Lønninger, hvilke samtlige af den borgerlige Militaire Fond blive at afholde.

§ 22. Til at bestride de ved Borgervæbningen fornødne Udgifter, befales: at en Sum af 12,000 Rdlr. aarlig, skal, fra 1 Jan. indevarende Aar, udredes af Stadens Grundtaxt, hvorimod alle de Pengebidrag, som under forskjellige Benævnelser hidindtil have været ydede til Borgervæbningen, skulle bortfalde, og alle Sportler og uvisse Indkomster ved samme aldeles være afskaffede.

§ 23. Denne Afgift paalignes Grundene i samme Forhold, som ved Rescriptet af 13 August 1764 er bestemt i Henseende til det af faste Eiendomme erlægges de Bidrag til Stadens almindelige Fattigvæsen. Afgiftens Beløb udbetales aarligen i 4 Terminer, af Stadens Kasse, til den borgerlige Militaire Fond, imod Qvittering af Corpsets Regnskabsfører.

§ 24. Foruden denne aarlige Indtægt, som anvises den, til Borgervæbningens Vedligeholdelse, bestemte Fond, vil Hs. Majestæt at i samme end videre skal indflyde, saavel hvad der i Overeensstemmelse med denne Anordnings 4 § erlægges for de igjennem Cancelliet meddelende Fritagelser, som og alle de Mulkter, hvilke nogen under Borgervæbningen henhørende Per-
son

son vorder idømt for udviist Forsømmelse eller Forseelse i Tjenesten.

§ 25. Af denne Fond, hvilken Hs. Majestæt, saafremt den ikke skulde blive tilstrækkelig til sit Diemed, i fornødne Tilfælde vil komme til Hjælp, udredes samtlige til Borgervæbningens Fremme nødvendige Udgifter. Overskuddet oplægges aarligen for at gjøres frugtbringende, og, i Tiden, at benyttes paa lige Maade.

§ 26. Endeligt befales: at denne forandrede Indretning ved det kjøbenhavnske borgerlige Militaire skal tage sin Begyndelse til indeværende Aars 1 Juli, fra hvilken Tid de i denne Anordning ommældte Lønninger blive at beregne.

Blandede Efterretninger.

Instruction, hvorefter Doctor Medicinæ Castberg, paa sin forehavende Reise til at indsamle saavel Efterretninger om de udenlandske Opdragelses-Instituter for Døvstumme, som Erfaringer om Galvanismens Virkning mod Døvhed, haver at rette sig:

I. Han skal besøge de fornemste Instituter for Døvstumme, som ere indrettede baade i Tyskland og Frankrig; og, da denne Indretning har taget sin første Begyndelse i Frankrig, saa maa han, efter at have en kort Tid opholdt sig i Kiel, for at samle nogle almindelige

lige praktiske Andstaber om slige Instituters Indretning og Bestyrelse, begynde sit Studium i Paris, og derefter besøge de andre Instituter, blandt hvilke de i Geneve, Wien, Berlin og Jever synes at være de fortrinligste.

2. Han maa, ved ethvert Institut, nøiagtigen undrette sig om det Locale, nemlig Institutets Indretning, de nødvendige Læreres Antal, Husets Beskaffenhed, Deconomie og den hele Indretnings Beføstning.

3. Han maa nøie følge Underviisnings-Methoden ved de Døvstumme, ligesaa Begyndelsen af og indtil den muligste Grad af Fuldkommenhed, samt bemærke enhver Lærers besynderlige Egenkab til at anvende disse Regler efter ethvert Individis særdeles Beskaffenhed.

4. I Henseende til Galvanismen, hvis Anvendelse, baade paa fysisk og medicinsk betragtet, formeentligt bedst vides i Paris, maa han, fornemmeligt paa dette Sted flittigen besøge de forskjellige Forsøg, og selv observere Nyttens deraf ved Døvhed og ved andre Sygdomme, hvor den anvendes; hvorfor han tillige nøie maa lægge Mærke til, om Galvanismen, som Lægemiddel betragtet, har frembragt anden Virkning, end Electriciteten, eller om den blot kan ansees som en Modification af samme.

Disse ere de Gjenstande, som kræve Dr. Castbergs hele Opmærksomhed; men, da han vil blive nødt til at

op

opholde sig temmeligt lange paa de Steder, hvor udmærkede Instituter for Døvstumme findes, saa paalægges det ham tillige:

5. at erkjendige sig om Indretningerne af de Instituter, der findes i Paris for Blinde, hvori de, efter enhver Omstændighed, dannes til nyttige Borgere, ved at undervises i forskjellige Arter af Fabrikvare, med videre; og

6. at bemærke Udvælsen af medicinal Politiet og de derom subsisterende Love, paa de Steder, han opholder sig, hvorved han nøie maa have for Øie den af den herværende Commission for Sundheds-Politiet's Regulering bekendtgjorte Fortegnelse over de forøjemste Gjenstande, som kræve dens Opmærksomhed.

I øvrigt haver Doctor Casberg ved hvert Halvaars Slutning, at indsende til det danske Cancellie Resultatet af hans Jagttagelser

For at have ræddet en Dreng paa 11 Aar, der var falden i Elven, og som blev næsten død optagen, er Arne Jacobsen, af Gaarden Jølsen, i Fedt Sogn, under Aggershuus Stift, tilstaaet den ved Plakaten af 14 September 1798 bestemte Præmie.

Afgangne Etatsraad Ole Dalsgaards til Frederiks Hospital skænkede Legatum bestod ved Aarets Afgang

1801 af Fonds Capital	19,369R.
Den contante Beholdning var . . .	151R. 57ß
For Aaret 1802 har Legatet af sin Fond, bestaaende i Obligationer og Species Banco- Actier, hævet i Rente og Udbytte .	923R. 58ß
	20,444R. 19ß

For Legatets Regning er i Aaret 1802 pletet og helbredet, paa 8 dertil bestemte Senge, 70 fattige Syge, hvor-
for Udgiften beløber . . . 869R. 5ß
Fonds Capitalen er be-
staaende:

a) Udi 3 første Prioritets
Pante-Obligationer

12,500R.

b) Udi 9 Ac-
tier i den dan-
ske og norske
Spec.Banco
iberegnete til

Courant . 4,500R.

c) Udi 9 Aart
dito Actier,
beregnete til

Indkjøbspris 1,179R.

d) 3 kongelige

Annu-

Annuitets. Be-

viser . 1,190R.

———— 19,369R.

———— 20,238R. 5ß

Beholdning i Kasse den 31 Dec. 1802 206R. 14ß

Det hele Antal Fattige, som haver nydt godt af dette
Legatum, fra den Tid det begyndte at virke indtil Aarets
Udgang 1802, udgjør 191 Personer.

Under 14 s. M. er det bevilget: at der maa op-
rettes tvende Fidei Commisser, eet paa 228,000 Rdlr.,
under Navn af det Iselinſke, og eet paa 200 000 Rdlr.,
under Navn af det Rosenfeldtske, og at disse stedse maae
forvaltes af een Administration, hvis Medlemmer ſulle
være: a) den ene Befidder af Fidei Commisſerne i den
Orden, at Mand ſtedſe gaaer for Qvinde og Eldre for
Yngre; b) den nærmeste Succesor i Sidelinien i ſam-
me Orden og Følge; c) en kongelig Embedsmand i
Kjøbenhavn, ſom af ſornævnte Administratorer fore-
ſlaaes og af Hs. Majestat beſtikkes. Iſølge deraf er
Juſtitiarius i Høieſteret, Kammerherre Raas, under
Gaars Dato, beſtikket til Med-Administrator for diſſe
Fidei Commiſſer, tilligemed Kammerherre og Amtmand
de la Calmette og Conferentsraad Fabritius Tengnagel,
ſom det, iſølge Bevillingen, tilkommer at være det.

Under 21 f. M. er Politimesteren Justitsraad Haagen tillagt kongelig Befaling, som Deputeret, at tiltræde den, ved Plakaten af 14 næstforhen, befalede Extra-Sessions-Commission for Hovedstaden Kjøbenhavn, saa ofte hans øvrige Embeds Forretninger tillade det.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Alstahoug og Lesangers Sognekald i Trondhjems Stift, 400 Rdlr. (Det er at vente, at det residerende Kapellanie ved indtræffende Vacance vil blive nedlagt saaledes: at en aarlig Afgift ~~til~~ udredes af Sognepræsten til Skolevæsenets Forbedring i Sognene.)

Eggersund og Dugne Sognekald i Christiansands Stift, 250 Rdlr.; den ordinerede Degns Embede paa Romø under Ribe Stift, 130 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 18 Februar er constitueret Biskop og Stiftsprovst i Bergens Stift, samt Sognepræst til Korskirken i Bergen, J. N. Bruun, allernaadigst tillagt Titel af Biskop, med den Rang, som i Rangforordningens 3die Classes No. 9, er bestemt for Biskopperne; Sørenskriveren over Sandfjord i nordre Bergenshuus Amt, J. E. Harøe, beklædet til Byesøged og Byeskriver, samt Veier og Maaler

i Borg

i Vordingborg; Birkedommer og Skriver ved Augsgaards Birk, under Randers Amt, M. K. Leemeier, efter Ansøgning, i Naade entlediget, og er det tillige fastsat: at fornævnte Birk for Fremtiden skal indgaae og henlægges under søndre Herreds Jurisdiction.

Under det tydske Cancellie: Den 11 Februar er Lieutenant og Adjutant ved det holsteenske Rytter-Regiment, E. D. Struve, beklippet til Ting skriver i Hadersleb Herred; Sognepræst i Tønningen, J. H. Schultze, til Pastor i Hohenvestedt under Rendsborg Amt; Cand. Theol. H. Engelbrecht confirmeret som valgt Diaconus til Eddeslæk i Landskabet søndre Dithmarsken; E. A. Henry beklippet til Dandssemester ved Universitetet i Kiel.

Under Generalitetet: Den 11 Februar, ved det trondhjemske Dragonregiment er characteriseret Ritmester v. Raas beklippet til Compagniechef; Sec. Lieutenant v. Schulz til Prem. Lieutenant, og Sec. Lieut. à la suite v. Croll til virkelig Sec. Lieutenant. Ved det søndenfieliske Inf. Reg. characteriseret Capitain v. Rosenwinde beklippet til national Compagniechef; Prem. Lieut. v. Thams forflyttet fra de Nationale til de Gevorbne; Sec. Lieut. v. Spørck udnavnt til Premier-Lieut. ved de Nationale; den ved disse staaende Second-Lieut. v. Reichmann ansat ved de gevorbne Comp., og Hændrik v. Frizner forfremmet til Sec. Lieutenant ved de Nationale. Den ved det aggershusiske Dragon-Re-

giment staaende Ritmester v. Heiss befuldt til Krigs-
 commissair i Christiansands Stilt. Bataljons-Chirur-
 gus Jansen, efter Ansøgning, entlediget fra sin Post
 ved det nordensjædske Inf. Regiment.

Under Admiralitetet: Den 10 Februar er F.
 K. H. Bülow, der er ansat som Hændrik ved det 3die
 Jydske Infanterie-Regiment, efter Ansøgning, udslettet
 af Søetadet-Korpsets Rulle, hvori han har været ind-
 skrevet; s. D. er P. T. Grove, og, den 14 s. M., J.
 H. Wiese antegnede som Indskrevne ved bemældte Corps.

Under Rætekammeret: Den 9 Februar er
 Kammerjunker og Oppebørselsbetjent, samt Huus- og
 Herredsfoged i Møbel Herred, P. v. Sievers, udnævnt
 til Amtmand over Neumynster Amt; Dige-Inspecteur
 C. S. Feddersen og Dige-Commissair Zitting, efter
 Ansøgning, i Naade entledigede, og en anden Indbe-
 ling af Dige-Distrikterne fastsat, hvorefter det midt-
 rste Dige-Distrikt strax indgaaer, og den dertil hørende
 Marss i Hertugdømmet Holsteen tillægges det hidtilvæ-
 rende sydlige Distrikt, det nordlige Dige-Distrikt udvi-
 des lige til Eideren, og af de til Hertugdømmet Schles-
 vlg forhen hørende Her, bliver et eget Dige-Distrikt;
 til Dige-Inspecteur over det sidstnævnte Distrikt er
 udnævnt Dige-Conducteur C. K. G. J. Salchow med
 Kammerraads Rang, og hidtil værende Inspecteur over
 det mitterste Distrikt, H. D. Sievers, til Dige-Inspe-
 teur over det nordlige Distrikt.